

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Herausgeber: Societad Retorumantscha
Band: 20 (1906)

Artikel: L'an nouv e las quatter stagiuns
Autor: Vital-Scanfs, A.
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-185605>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

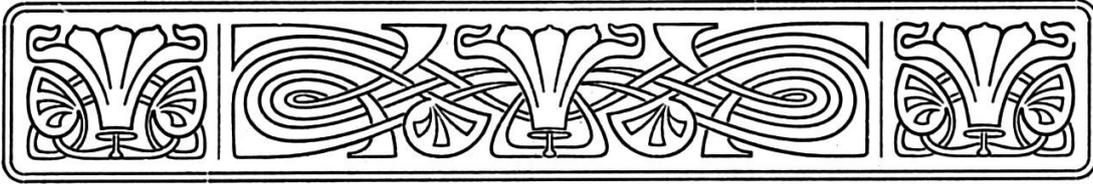
L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 11.08.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

L'an nouv e las quatter stagiuns.

Da A. VITAL-SCANFS.

L'an nouv.

1. Bainbod riv eau tar vus acqua;
Eau vegn con bun' intenziun.
Be bön voless sün mia via
A tuot be spordscher, schi del bun.
2. Chi chi mieu gnir ed ir ordaina,
Nun fo da bsögn da 's declarer;
La sort da tuot in terr' el maina
E voul a tuot del bain be fer.
3. In quel pür hegias tuots fidaunza,
Que ais il meglder armamaint.
Spettè mieu gnir da buna sprauza
E salüdè 'm con cour containt.
4. Ma *üna* chosa stögl acqua
Tuottün' a tuot fer a savair,
Cha da müder fisionomia
Ais saimper sto mieu grand plaschair.
(Mussand süllas stagiuns.)
5. Guardè cò mia brajedetta,
Ognün da different aspet!
Gni no, chantè 'na chanzunetta
E fè vos sot tuot inandret!

Las stagiuns vaun intuorn chantand:

Chaunt.

(Mel.: Der Mai ist gekommen.)

Cur l'an vain	La terra da turner.
Eir nus giain	Bellezza, ricchezza
Il muond a visiter;	In munt ed val giains derasand;
Cun brama	Algrezza, leidezza
Ans clama	A tuot nus giains portand.

L'an nouv.

6. Che dschais da quaista compagnia?
M'impais bain, ch'ell'as plascherò.
Mo cha scodün in guisa sia
Requinta, che ch'el porterò.

La prümavaira.

Prümavaira sun nomneda,
Bram da gnir da tuot ameda.

1. Rov, cha 'l cher solagl s'alvainta
Pü in ot al firmamaint,
Ch'el la naiv e 'l glatsch alguainta, —
Saimper m'ais el complaschaint.
2. Cò he eau in ma chavagna
Bger plaschair e bger dalet;
Quel in god ed in champagna
Spand eau our in ün dandet.
3. Eau las fluors da lur chambretta
Vegn dalungia a clamer;
Primula ed minchületta
Faun tuot spert a'm sequiter.
4. E nel abit della sprauza
As preschaintan prô ed god,
Tuot annunzia resüstaunza;
Dutsch perfüm s'elev' in ot.

5. Dels utschels la grand' armeda
Vegn uoss' a clamer tuot spert;
Bod resuna la valleda
D' ün armonius concert.
6. Our sül prô ed in bos-chaglia
Che melodius strasun!
Tuot chi güvla, chaunta, saglia,
Giova ed as tegna bun.
7. Las lavinias con schuschuri
Bass profuond vaun fand udir;
L' ovelet con dutsch murmuri
Voul tres verd e fluors fluir.
8. «Our nel liber, our nel liber!»
Clama tuot da cour containt,
«Che plaschair ais que da viver
Traunter fluors e verd riaint!»
Prümavaira sun nomneda,
Bram da gnir da tuot ameda.

L' an nouv.

7. Schi, schi, ma chera prümavaira,
Pür sto tü sainz' üngün pissier;
Tieu lod od' ün damaun e saira
Da vegl e giuven annunzier.

La sted.

1. Sted sun da pitschen e grand eau nomneda,
Rösas clam our eau per tuot la contreda,
Ch' ellas annunzian a tuot mi' amur.
Rösas, l' insegna da püra bellezza,
Rösas orneschan la val e l' otezza
Con lur stupenda, pompusa colur.
2. Cura ais bain la natüra pü bella?
Cura pü granda ricchezza port' ella?

Eau be la se uschè bain infitter.
Ervas e fluors e granezza melnainta
Uondran pertuot la cuttüra riainta,
Vöglian il cour del umaun allegrer.

3. E 'l contadin uoss' in grandas fatschendas
Metta in uorden talvo e crapendas,
Tuot preparand vo 'l cun vögl' e dalet.
Dalla damaun infin aint per la saira
Ais bod cun fotsch e cun fuorch' el in faira,
Metta la richa raccolta suot tet.
4. Tuot benedind cun sa glüschi splendurainta
Guard' il solagl cun sa fatscha containta
Giò sül travasch, chi 's fo vair dappertuot.
E sch' el davous las muntagnas svanescha,
El tuot la pizza intuorn indorescha;
L' ultim salüd, ch' el trametta a tuot.
5. Lamma e dutscha la not uoss' arriva,
Bütta in spuonda e plaun sa sumbriva,
Glüna e stailas comperan al tschèl.
Pêsch lura regna sün semda e via;
Tuot chi reposa da staint' e fadia.
Quaid tres il verd be murmura l' ovel.
6. Ma cur l' aurora con tschera rösina
Bütscha la pizza, la verda collina,
Tuot chi as sdasda cun nouva vigur.
Tuot chi 's allegra, chi 's sdouvla, rammassa,
Aunz cha il temp da ricchezza al passa,
Loda il Segner per sia amur.
7. *Eau* sun il temp della vaira bellezza,
Eau sun il temp da lavur e ricchezza,
Eau als umauns port dalet e plaschair.
Schi, prümavaira, o sajast pür calma,
Mia ais ella, a me stu la palma
Sainz' alchün dubi con dret appertgnair!

L'an nouv.

8. Mo, mo, hest vögliä tü acqua
Da cumanzer a litiger?
Lasch' ir minchün per sia via!
Mieu terz infaunt vögl eau musser.

L'utuon.

1. Halli! hallo! l'utuon ans vain,
Disch tuot da buna glüna;
Perche a tuot fatsch eau del bain,
A vegl e giuventüna.
2. Que cha la sted nun po complir
In üert e sün cuttüra,
Que vain l'utuon uoss' a supplir,
Cha tuot indret madüra.
3. Cu ais il contadin containt,
Aviand suot tet sa früja!
Als pitschens fatsch eau mieu preschaint
Cun pair' e poms ed üja.
4. Dad alp il muvel ais turno,
La dscherpch' ais propi bella.
Pertuot süil pascul s'po darcho
Udir sampuogn e s-chella.
5. Sieus calculs vo il pur uoss' fand,
E vo allur' a faira;
E barattand, cumprand, vendand
Rest' el allo fin saira.
6. Ed ho el fat ün bun affer,
Ho el agieu fortüna,
Schi per il pü, aunz en turner
Soul' el piglier aunch' üna.

7. Ma quel chi ais il pü bramus
Da 'm vair a gnir sün terra,
Ais il chatscheder curaschus,
Chi fo a tuot la guerra.
8. Ils tuns rimbomban tres il god;
O povra sulvaschina!
Quigiò nel bass e sü nel ot
La mort at ais vicina.
9. Bain ais per te ün bun confort,
Ch' eir il chatscheder falla,
Ch' el mira dret e tira tort,
E tuot neir mê nun challa.
10. Eppür, che tun cha el as do
E vo cun grandaschia,
Sch' eir ün giattin be, sainza cho,
El main' a chesa sia.
11. La sulvaschina vo plandschand,
Neir chaunt d' utschels nun s' oda;
Il prô sieu verd vo eir perdand,
Dal bös-ch la föglia crouda.
12. Nun poss eau quaist neir impedir
Cun tuotta buna vögliä,
Schi vögl in *mieu* möd colurir
La frütta, l' erv' e föglia.
13. In brün e mellen, cotschen, grisch
S' preschainta la natüra,
E 'l verd da pign e dschember disch,
Cha sprauza saimper düra.
14. Schi, schi, eau sun ün bun pittur,
Ün grand' artist pelvaira,
E 'm suos-ch musser con pü onur
Cu sted e prümavaira.

L'an nouv.

9. Guardè, guardè la lodavaglia,
Chi vòul adüna be glüscher!
Ma uossa argüzzè l'uraglia;
L'inviern vòul eir as fer udir.

L'inviern.

1. Naiv e glatsch' e vent e bischa
He in mia barba grischa;
Els am stöglan seghiter.
Quaists cumpagns clam eau insembel
Cur eau pigl in maun il rembel
Per la terra guverner.
2. Arrivand eau cun mieus quatter
Eau a bgers dun brav da sbatter
Cur il fraid vo tres a tres.
Cur cha bisch' e vent as tizchan,
Lura mias muos-chas pizchan,
Tuot chi vo sfruschand il nes.
3. Eau nun fatsch que per malizia,
Vögl ch' ün piglia be notizia
Eir da me, scu que's convain.
Sch' eau nun vegn cun fluors e frütta,
Nun vögl neir, ch' ün be am sbütta;
Otramaing fatsch eau del bain.
4. Cha la terr' as recreescha,
A sieu temp darcho florescha,
Cun sieus duns as allegrand,
Res mieu vel sur la natüra,
La plej' aint cun tuotta chüra,
Bun repos la preparand.
5. Eir l'agricultur aspetta,
Temp da pos cha eau al detta;
Eau al vögl gugent gradir.

Ma eau vegn eir cun algrezza,
Eir plaschair e contentezza
Vögl eau als umauns offrir.

6. Guarda lo la cumpagnia,
Chi schlisoula sülla via,
Fand udir sieu leger chaunt!
Lo arriva la schlitteda
Tuot cun püscheles infitteda,
Chavalgiaunt ais ouravaunt.
7. A teater s' vo la saira,
Bütschalos e paun cun paira
Rivan eir con lur salüd.
Oters braman dutscharias;
Cu as fess las bacharias,
Sch' eau non gniss con mieu agüd?
8. Ma cur il bös-chin d' algrezza
As preschaint' in sa bellezza,
Cò pür regn' il vair dalet.
Da Nadel la bella festa
Tschert il temp ell' ais e resta
Da tuot l' an il pü perfet.

L' an nouv.

10. Schi, schi, nus non volains contender,
Eir tü hest tias bunas parts;
Tuots quatter giais tscherchand da render
Plaschair e bain da tuottas varts.
11. Que ch' ün nun ho, cun que dottescha
Il Segner l' oter sgüramaing;
E cha tuot bön as reuschescha,
Fè pür vos gir allegramaing.

(Chaunt scu da prinzipi.)

